

50) VII B. Til nærmere Dplysning om Trangen til en forbedret Skoleundervisning paa Færøerne meddeles her følgende Ufsnit af den af Lagtingets Udvalg i 1868 afgivne Betænkning:

„Der er vel ad Frivillighedens Vej flere Steder paa Derne oprettet Dmgangsskoler, som have havt gavnlig Indflydelse paa Ungdommens Dplysning og have navnlig bibragt den en større Fortrolighed med det danske Sprog, Evne til bedre at forstaae det og Færdighed til nogenlunde at udtrykke sig i det. Men hvad vi for Dieblirket meest savne som Betingelse for, at Værket i Fremtiden skal kunne komme i Gang og bære Frugter, er Skolelærere, som kunne føre Børnene videre end til Børnelærdomsbøgerne i Christendomskundskab. Danske Skolelærere vilde med ganske enkelte Undtagelser ikke finde sig tilfredse med de Raar, vi her kunne tilbyde dem, og Sproget vilde vist ogsaa berede dem Vansteligheder til at virke med det onstelige Held. Men vi have nu en Realskole her, og dens 2 Lærere have erklæret sig villige til at oprette et Kursus særlig for Dannelse af Skolelærere, og praktisk Dvelse i Undervisning antage vi ogsaa, at de vilde kunne faae Aldgang til i Thorshavns Almue-skole. Men dette vil medføre Udgifter til Lærerne og til saadanne unge Mennesker hist og her i Bygderne, som maatte ansæes skiftede til vorbende Skolelærere, men som ikke have Raad til at afholde de med deres Dplærelse i Thorshavn forbundne Udgifter. Det vilde ligeledes være meget onsteligt, at der var Pengemidler tilstede til at kunne hjælpe de Bygder eller Sogne, som deels have oprettet Skoler, deels ville opoffre Noget for at faae dem, med en Understøttelse, saafremt Skoledirectionen fandt, at Undervisningsvæsenet i et saadant Sogn var ordnet paa en antagelig Maade, dog saaledes, at intet Skoledistrict i Regelen skulde kunne faae af offentlige Midler en større Understøttelse end den, som ydes ved Bidrag af Districtets Beboere. Da vi i disse for Derne trange Tider ikke tør gjøre os Haab om her ved frivillige Bidrag at kunne samle et saadant Beløb, som maatte udfordres for at sætte Undervisningsvæsenet i Gang her, og her ingen offentlige Kasser ere, som vi kunne ty til, ligger det nær for os at tænke paa, at der ydes store Summer til Bondehøjskoler og andre Dannelsesanstalter nede i Danmark, medens vi heroppe med Undtagelse af Thorshavns By endnu kun have en henlygnende Hjemmeundervisning med Lærebøger, der ere affattede paa et for Børnene endnu fremmed Sprog.“

51) Samme Conto. Udvalget har fra Ministeren modtaget følgende Skrivelse:

„Som det vil være det ærede Finantsudvalg bekendt, vil Postdampffibsforbindingen mellem Kjøbenhavn, Færøerne og Island ved indeværende Fartaars Begyndelse blive overtaget af det almindelige Postvæsen. Under de i Anledning af denne Sags Ordning mellem Justitsministeriet og Finantsministeriet førte Forhandlinger er det kommet under Overveelse, om der fremtidig kunde forbeholdes Justitsministeriet det samme fragtfrit Læsterum i Postdampffibet, som der efter den hidtil bestaaende Ordning har staaet til sammes Raadighed, og som blandt Andet ogsaa har været benyttet til fragtfrit Forsendelse af Varer til Stiftamtmanden over Island og Amtmanden over Færøerne til eget og Huusstands Forbrug. Finantsministeriet har imidlertid ikke kunnet finde det rigtigt, at der indrømmes nogen Fribeholdning af Fragtgods, der vilde være i Strid med de Regler, som ellers følges, og med den Praxis, der efterhaanden har udviklet sig ved lignende Forhold mellem Statsmyndighederne, og Finantsministeriet har derfor bestemt modsat sig, at der for Fremtiden indrømmes Justitsministeriet og bemeldte Embedsmænd et lignende fragtfrit Læsterum som hidtil, idet bemeldte Ministerium har henvist til, at der, saafremt der habes særlig Hjemmel for Nogen til at fordrø fri Fragt med Dampffibet, hellere paa anden Maade maa ydes Bedkommende Erstatning for Tabet heraf. Medens Justitsministeriet efter det af Finantsmini-